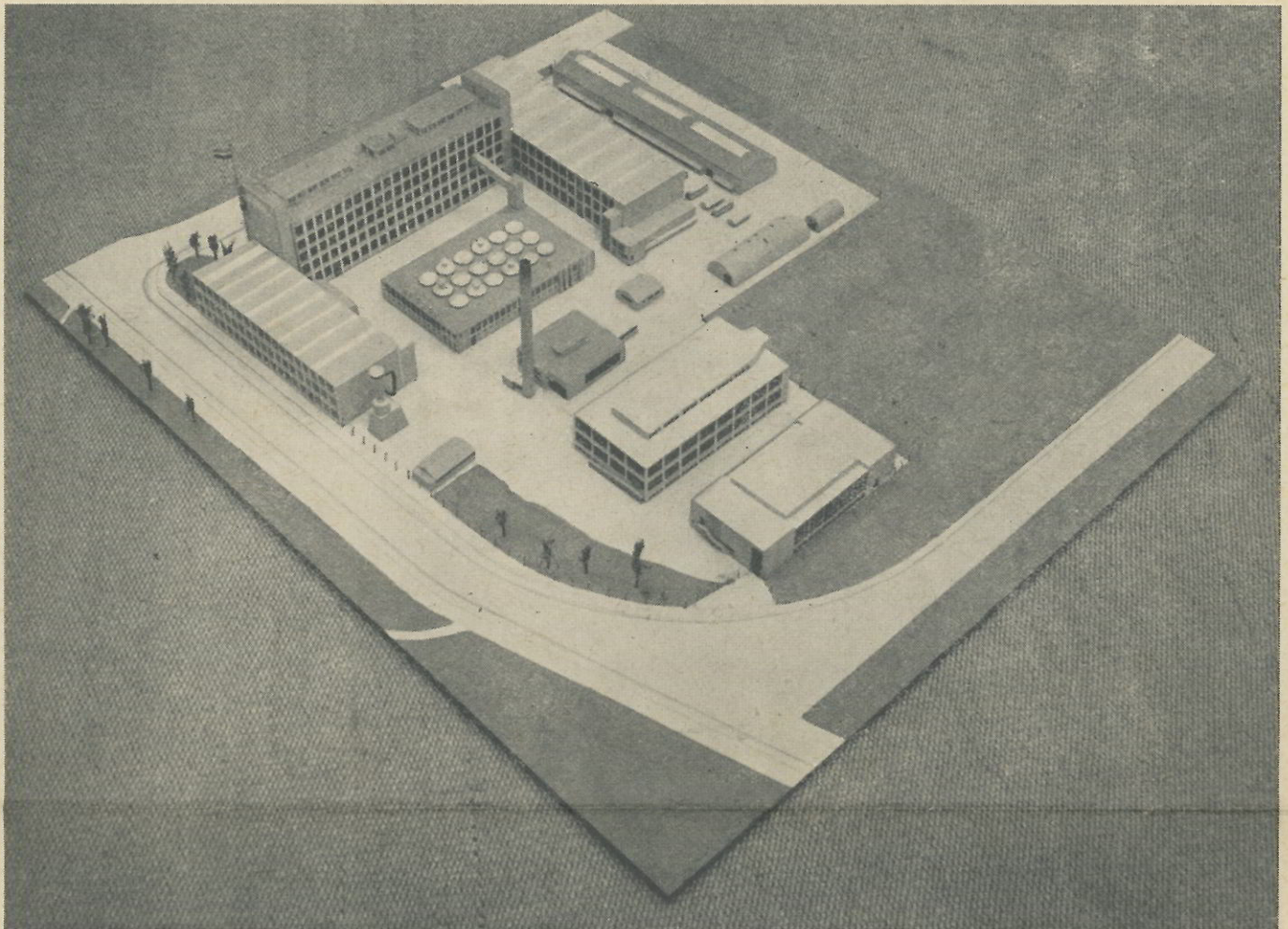

het V.D.H.-tje

VERVOLGBLAD VAN NUMMER 255 - 9 DECEMBER 1950

Luchtfoto van de maquette van het fabriekscomplex den Haag, zoals dat zal zijn na gereedkoming van het nieuwe fabrieksgebouw en het personeelsgebouw. De foto is genomen van uit het gezichtspunt: bocht Regulusweg. Alle maten zijn op schaal.

NUT EN ONNUT VAN BOEKEN

Ik zou eigenlijk met mensen, die niet veel om boeken geven, willen overeenkomen, dat we elkaar over honderd jaar nog wel eens spreken zullen. Maar als ze in die tussentijd toch nog een goede raad mag geven, dan zou ik ze willen wijzen op het nut van het boek zomaar in het algemeen. Er is heus geen noodzaak ze te lezen, maar het is altijd prettig ze bij de hand te hebben.

Dr Johnson, een uiterst geleerde en uiterst driftige Engelsman, geraakte met een boekverkoper in zo'n heftig academisch twistgesprek, dat hij niet met een enorm foliodeel knock-out sloeg. Het boek als wapen.

Het is natuurlijk voldoende bekend, dat het voor een aanstaande oorlog aan te bevelen is een lievelingsboek op harthoogte bij zich te dragen. Ieder weet nu wel, met wel een verheugende regelmaat zo'n boek kogels opvangt, die steeds afgestuit blijken bij een treffende passage, die dan verder Uw leven ingrijpend veranderen zal. Het is tegenwoordig wel zaak, met het oog op het kaliber van de moderne vuurwapens, een beetje klok deel uit te kiezen. Het boek als pantser.

Verder wordt het gebruikt om de toekomst te voorspellen, geesten te bezweren, kamers te meubileren, bloemen te drogen. Er zijn dames, die een boek op het hoofd leggen tijdens de kamergymnastiek, hetgeen doel-

treffend werkt voor het verkrijgen van een fraaie gang en sierlijke rondingen.

En verder worden ze, ik kan het niet laten hierop terug te komen, gebruikt om in te lezen. Voor het merendeel zelfs. Ik heb, verstokt lezer als ik zelf ben, onlangs in een rapport van een opinie-onderzoek zitten kijken, en mij trof de opmerking, dat er mensen zouden bestaan, die nooit lezen. Dat is natuurlijk maar een grapje van die opinie-onderzoekers, want zomin ik ooit iemand gezien heb wiens opinie gevraagd werd, heb ik ooit iemand gezien, die nooit las. Maar aangenomen, dat ze bestaan, dan moeten dat toch wel ontzettend vreemde lieden zijn. Ik hel over tot de mening, dat — als ze bestaan — zij de ontbrekende

schakel vormen uit de leer van Darwin.

Er zijn eigenlijk niet zo heel veel verschillen tussen een mens en bijvoorbeeld een muil-ezel, maar kenmerkende onderscheidingen zijn toch wel, dat een van beiden nooit licht en nooit leest. Niet-lezers, als ze bestaan, moeten mensen zijn met een geest als een onbewoonbaar verklaarde woning, een holle, duistere en zeer verlaten ruimte en ze zijn, als ze bestaan, zo blij met hun eigen mening, dat ze nooit die van anderen willen aannemen.

Een boek lezen, een boek bezitten, is te plezierig, dan dat ik dat van die niet-lezers zo maar geloven kan. Een boekenverzameling, of het nu een kleine is of een grote, is zo levend als een druk bevolkt aquarium. Er is altijd beweging in, en dat moet ook. Een boekerij is als het jasje van mijn zootje.

Hij groeit er uit of het deugt ergens niet.

Er is geen terrein van de menselijke activiteit er is nauwelijks een probleem, of er is wel iets over geschreven, en met geduld en oordeel, en zoek zeker ook iets goeds! En dat brengt me tot een andere verschijningsvorm van het boek. Het boek als wild. Als edelwild. Mét die heerlijke koorts van de jacht en mét de triomf van de man, die een boekmerk had waarop stond: Ik héb het!

Jacq. den Haan